

Taitas

Pâlaŋ Taitasiyet zapat meluwaŋ kapi kumti beme mege

Pâlaŋ zapat meluwaŋ kapi Taitasyet kum saye. Timotiyet kuye sekam keboŋjak. An kwepgat kuye yaŋgut am sambeyar zet keyet keŋaŋ tazin ke makumti windenjep titiyeleñ.

Taitas ek Zuda an yek. Ek am Zuda manjeen ku sokbemberŋaj ekŋengalen manjeengatnaŋ. Ek nâmkiŋpepeyeen Pâlaŋ mme kwageyepmti egaŋ Pâl mâtî mulup ilitsekwep mamilup. Egaŋ Pâl mukulem mme Kawawaŋgalen Zet Zapat Dolakŋaj Penaj timti am Zuda manjeen ku sokbemberŋaj ekŋengamen timti mekokotnaŋ. Egaŋ Pâlmak oloŋkati Zelusalem am kukŋangatnaŋ nâmkiŋpepejenmak ekŋengalen an damuŋaŋ ondeksâgât mbien ke ilitsekwep towebun. Pâlaŋ Taitas ombempeme ikŋangat mundumaŋ msat notnaŋ mekoge. Pâlaŋ ombempeme Kilit msat nembu tuŋgupmanen tage am nâmkiŋpepejenmak ekŋen indikdamuŋ mimiyelen peme mepmamtan. Kilit msat ke nembu tuŋgupmanen matazin kegogapmti waŋga ljenaj nembu nembeti nembeti mebi zem mme nembu mamaŋ temaj kun beme ekŋen met Kilit ke enzilimtapme tâgâyan bemtopme mametemien. Yaŋ Pâlaŋ Taitas am manje kemagen peme met manje.

Pâlaŋ Kawawaŋgalen Zet Zapat Dolakŋaj Penaj zapat meluwaŋ kapiyet kuyeen yaŋaŋ kapigogat: Taitasiyaŋ mulup ke windenjaŋbej mimiyelen ma nukŋaj mulup keyet keŋaŋ sokbeme katikŋaj bemtati kume totogalen. Pâlaŋ egat zengwatnaŋ zet notnaŋ nâmkiŋpepejenjangaln ma mama mimijaŋgalen zeye. Am eksese mulup notnaŋ mti mamayelen zet notnaŋ zeye.

Zet ɣotekŋaj temaj kapigogaŋ Taitas zapat meluwaŋ keŋaŋ talip:

1:1-4 Zet yaŋbemti zenzyelen zet

1:5-9 An damuŋ ekŋengalen zet

1:10-16 Am zet zemyurgu yuŋgu mampi ekŋengat ekseseyelen zet

2 Am manje iκŋak iκŋak dampedange tuŋguwinaj matalip ekŋengalen zet

3:1-8 Am nâmkiŋpepejenmak ekŋengat zet apapalak zet

3:9-11 Mama mimi bekanaj mme zemkulumane zedi kulumane indemane bekanen keyegak tusumambep

3:12-15 Zet zemdelanŋpepeyelen zet

Mukukumak zet yaŋbam zenzyelen zet

1 ¹Nej Päl. Nej Kawawaŋgalen mulup an ma Zisas Kilaisiyelen buŋam zapat zemkawaiŋ bembeyet nakumtetiye. Nej Kawawaŋaj am ikjengat zapat indaombemindeye ekjen kemagen Kawawaŋgalen zet penaŋ keyet yaŋaj nâmkiŋpepeŋin katikŋaj bembeyet zemâtâtindawan. Kegok mimindawenn keyaj Kawawaŋgalen zet katnaŋ ke nâmâtâpmee keeset mama mimi pembenaŋ gawepumti mbep. Kawawaŋaj mulup zet ke nanje. ²Nej mulup kegok mti am nâmkiŋpepeŋinmak indamukulem mma ekjenaŋ oloŋen palen mamti mama kanzizit ke tiwep. Kawawaŋaj mama kanzizit zetik mimndaye keyet webemti damuŋ manup. Eweŋan penaŋ kwitnaŋ kwitnaŋ ku sokbeme Kawawaŋaj mama kanzizit mama zetik mimndaye. Wa Kawawaŋ ek ke an zet dâsukitoŋ yek. Zet penaŋ penaŋ etaj manzein. ³Kawawaŋaj Zisas sokbembeyelen zeye kan ke sokbeme zet zapatnaŋ zemkawaiŋ bembeyelen nej ombemnemti Kawawaŋ Aŋgalalaŋŋaj neme buŋam zapatnaŋ ke zemkawaiŋ bemeban.

⁴ Âpmee Taitas nej gâgât zapat meluwaj kapi kumgayap. Gejmak nit Kawawaŋ kweŋ manâmkîŋpelup keyaj mme gej nâgât nemun penaŋnok bemane mamaalup. Nej Kawawaŋ Bipm ma Kilais Zisas Aŋgalalaŋŋaj kej sewakŋaj ma kej taolet mgame mamayet mandunduyap.

Dapmelange ŋeŋaj bemberŋine ekjengalen zet

⁵⁻⁶ Nit nsakwep Kilit msalen tatneti gemkoban e yaŋaj kapigok. Gej ke tati nej mulup mmeti butnaŋ pewan ke mzikat gama met mka kataŋ meti an damuŋ dolakŋaj myuŋguŋguŋinpiŋ, imbiŋin kwewetaŋ ma nemunambaŋane ekjenaŋ Zisas nâmkiŋpemti mama mimiŋin kwetetepmaj mampiŋ ma mam biwine ekjengalen zet kuma kuluip. An keboŋ indikti indaombem indemane dapmelangeyelen ŋeŋaj bemberŋine mamayet nâmti gemkoban. ⁷Âpmee an ŋeŋaj beme aikbanan keyaj Kawawaŋgalen mulup mamin beme egaŋ myuŋguŋgupiŋ mambe. Mti egaŋ am ekjengat zikalinaŋ sek mmobot zet zemti am ŋenzinziŋ ku mindawe ma tu katikŋaj om̄ba ku nimbe ma kasa ku kuwe ma mânep milawatgat keŋaj temaŋ ku bewe. ⁸Mti egaŋ keŋaj sekŋaj weyanđdamuŋ mti nâmkiŋpepe katikŋaj tapme ikŋaj sekŋaj ŋep ekdamuŋ mbe. Mama mimi esemteŋ mti Kawawaŋgat zikatnan kwatetepmaj mambe. Mti am notnaŋ nukŋanen kwitnaŋ kwitnaŋgat olat zeme indamukulem mimindewe ma mka weweyet timapme aikindawe. Ma mama mimi dolakŋaj sambe ke timaŋgalajme egat zapat etaj bemâbe. ⁹Egaŋ Zisasiyelen Zet Zapat Dolakŋaj Penaŋ zemzikat sawien ke keŋan penaŋ nâmkiŋpemti atam tabeyepmti egaŋ am notnaŋ keŋin walati zet zapat pembenaŋ ke teŋ zemzikat indame nâwep. Ma zet zapat penaŋ ke penŋen mampeip ekjen papalimti zeme ekjenaŋ yuŋguŋguŋin ke ekmâtâbep.

Kilit msalen am dâsukitoj sambe penaŋ mambien

¹⁰ Kilit msat kapiyet kejanen an sek mmobot zet manzeip sambe penaŋ mamip. Ekjenaj Kilaisiyelen zet zapat dolakŋajgat kasa makuip. Zuda am kegogak zet dâsuki dâsuki zemti am Kilaisiyelen manje tetimaemae om̄ba mamiindaip. Ma notnaŋ ninmak tusumti mamaip ekjenaj kegogak am sekŋin butnaŋ antitiyelen zet tim maiwaŋ am kejin om̄ba penaŋ mamyuŋgum indeip. ¹¹ An ekjen keyaŋ mânep milawatgapmti mama mimi mgasik ke ekjenaj zemzikat indamti mam biwine ma nembanjine ilinsakwep ḥoŋtikjın mme yuŋgume indatimti ilinangalen manjeen matusumindeip. Keyepmti geŋmak mulup an ḥenmak in am ekjen keboŋ ke zemkulumindeeme zet ewe ku zewep. ¹² Kilit msat keyetnaŋ golaŋ zenze an ḥenaj zet pigok zeye,

“Kilit ekjen am ka dâsukitoj penaŋ ekjen ke bonzup nemboŋ mgasik penaŋ ekjen an nimbi nimbi toŋaŋ penaŋ ma wisalin om̄ba penaŋ mataindain.” ¹³ Golaŋ zenze an zeye kapi nej nâma penaŋ bein keyepmti Taitas, geŋ dapmelajge ekjengat aŋkejoo zet bewalak kwisak mimindamti indamukulem mmane nâmkiŋpepejinan pemberaŋ bewe ¹⁴ ma Zuda am ekjengalen wekawat zet notnaŋ dâsuki manzeip ke ma Zet Zapat Dolakŋaj Penan bamkumpemti kejinaŋgalak zii zet notnaŋ mambeip ke bamkume delaŋ zeme ewe ku mâpmebep. ¹⁵ Âpme an ḥenaj Zisas Kilaisiyet nâmkiŋpewe beme mama mimiŋaŋ pemberaŋ mâbe. Mme bekanaŋaj ekmagen kobe beme keyaŋ ku mtopewe. Keyangut an ḥenaj Zisas Kilais ku nâmkiŋpemti egaŋ zet dâsuki mâtí kwitnaŋ kwitnaŋ mgasik mbe beme ekjen ke yom etaŋ beme nânâŋaŋaj mgasik penaŋ bewe. Egaŋ ḥep bekanaŋaj ma pemberaŋ ke mimiyeleŋ ku nâin. Egaŋ bekanaŋaj mip beme nâmtemtem ku mamin ¹⁶ Ekjen dembusekjinaŋ etaŋ, “Kawawaŋgat yaŋaŋ nin nânup,” zemtingut naman mama mimiŋin Kawawaŋgalen zelaŋ zein keyet kataŋ mimipiŋ mamip. An ekjenaj ekjen keyet mgasik penaŋ manâmindeip. Ma ekjenaj Kawawaŋgalen zet ku manjawepup. Ma am mama mimiŋin keboŋ keyaŋ kwileki dolakŋaj ḥen ku mamip.

Am nâmkiŋpepemak ekjengalen zet zemâtâtât

2 ¹ Âpme geŋ naman am nâmkiŋpepejinanmak ekjengat mama mimiŋin teŋ bembeyelen zapatnaŋ diindomti indamukulem mmane ekjenaj Kawawaŋgalen zet katnaŋ keyet kataŋ gawepumti mbep. ² Mti an penaŋdine ekjen weyaŋ diindomane ekjenaj tu katikŋaj nimti keŋ kilom ku mbep. Mti am notnaŋ ekjengat zewep, “An ke dolakŋaj penaŋ main.” Ma mamaŋin weyaŋ damuŋ mti nâmkiŋpepejinan katikŋaj bemi nolineyet gogot mamip ma nukŋaj sokbeme gweŋ gweŋ kumti matalip. ³ Âpme geŋ imbi penaŋdine kogogak diindomane zet dâsuki

mezem kozem ku mbep ma tu katikŋangat kandaŋan ku mebep. Mama mimiŋin kwetetepmaj ke mti ekŋenaj mama dolakŋangalen an zikat indanda mti mambep. ⁴Kogok mamti ekŋenaj imbi sipkotem ekjen zet kegogak weyaj zemâtâtindamane nâmti keyet kataj apnembajneyet gogot mimindawep. ⁵Mti ekŋenaj nâmambe nâmambe mamti awimak etaŋ mama kwetetepmaj mamti mamaŋin weyajti damuj mti awine eksemindewep. Kok mamambep beme an ŋenaj Kawawaŋgalen Zet Zapatgat kwelat ku kuwep.

⁶Sepem kegogak an sipkotem ekjen meleŋ beleŋ bemindemane mamaŋin weyaj ekdamuj mbep. ⁷Mti gej gitit zedi zemti keyet kataj mâtî mama mimi dolakŋaj sambe keyet keŋaj bemti mmane am ekŋenaj gej eksem giknâmti keyet kataj mbep. Gej Kawawaŋgalen Zet Zapat Dolakŋaj Penaj keñdanen kwep penaŋ mkatikŋaj bemtati am zet penaŋjak diindowanik. Kawawaŋgalen mulupmaj pep palen ku mbanik. Nâmambe nâmambe mulupmaj mme penaŋjak bewe. ⁸Mti gej zet weyaj nâmâtâtati teŋ etaŋ diindomane an ŋenaj gâgât zedi ŋep kum topewe. An ŋenaj gitangat yaŋdi giksât koti gikmâtâtî yaŋdi ekme gej yomdipiŋ an dolakŋaj penaŋ beme ikŋangat sakambuk aikme zetnaŋ kileŋ zemti mebe.

⁹Âpme am notnaŋ sisiliŋ am mangandine diindomane an damuŋine ekŋengalen zet gawepumti kejin mdolakŋaj membeyet mulupmaj mbep. Mti zelen kulumti zet dopmaj ŋen ku gilik zemti indawep. ¹⁰Ma ekŋenaj kwitnaŋ kambu titipiŋ ekdamuj dolakŋaj mimindamti kan kataj muluwin dolakŋaj mme amobotnaŋine ekŋenaj ke nâmatalindewep. Sisiliŋ an imbi kegok mamambep beme am notnaŋ ekjen keyet indikmâtâpm dolakŋaj penaŋ beme nâme Kawawaŋgalen zapatnaŋ penaŋ sukwep otnâwep. Kawawaŋ Aŋgalalaŋ An kegok nâwep.

Nin mama dolakŋaj mtati Zisasiyaŋ kobeyet damuŋ mbanup

¹¹Msat sambe am mamanup kataj Kawawaŋaj kej taoletnaŋgapmti am sambe yomenagatnan gilik zemti ndatitiyet Zisas sosokpeme kot sokbemkawaŋ beye. Keyepmti gej am mangendine zapatn mgawan ke ewe kogogak zemkawaŋ bemindemane ¹²Kawawaŋaj mama mimi mgasik sambe keyet wisat mammambep ma msat palen kwitnaŋ kwitnaŋ notnaŋgat eyak kumbep ma mamaŋin weyaj damuŋ mbep me mama mimi kwetetepmaj mbep ma Kawawaŋaj mama nâmlikŋaj min kemak mama mimi sambe ke mimiyet zemzikat indawanik. ¹³Kwitnaŋ kwitnaŋ Kawawaŋaj nâmlikŋaj mam keyet kataj mti kan temaŋ sokbesâpm keyet webemti egat damuŋ matapmambanup. Nin Kawawaŋ windenjaŋ igagen keyet Nemuaŋ Zisas Kilais an yomenagatnan gilik zemndatiye egaŋ saŋga songaŋaŋmak kobe. ¹⁴Egaŋ ikŋangat sekŋaj ke an kasa ekjen ketalasim indame kumsagat mpeme gakiyeyaŋ gakikiengatnan

wati am nin yomengatnan gilik zemndatimkwati mme animbi kwetetepmaj ikjanjat zapat bewenn keyepmti nin egañ ningapmti gakiye keyepmti nin egat kwitnañ dolakñañ etañ zempeye ke mti webe webe palen mamambanup.

¹⁵ Zet delañ zenzenjañ kapi gej mama mimi dolakñañ sambe ke windenjañ penañ bemti zikat indawanik. Gej diindomane ekjenaj zedi ke gawepumti mbep. Ku mbep beme indiki zet mimindamane gâlen zedi gawepuwep. Mti gej an ñenañ mulupdi ekme ñep ku beme mulupdañgat zemtalatgeweyet weyaj eksemti mulupdi kakanemuñ mbanik

Emetak Teñmagen mama mimi dolak dolakñañ sambe tiwen

3 ¹Gej amdine ekjen ewe sakwalamti zemâtâtindamane ekjenaj gapmanjine ekjengat kandañinan tati zelin gawepumti kwitnañ kwitnañ dolakñañ sambe tazin ke olojen palen eleñ beleñ bemti mbep. ²Mti ekjenaj am ñeniyet kwelat zet ñen ku kuwep. Ekjenaj neñ zewi gej zewi ku mbep. Ekjenaj mamasi palen notn mmamti mama mimiñin sewakñañ dolakñañ penañ am sambemagen mbep. ³Âpme eweñan nin sepem kebojañ Kawawañ ku nâmkiñpemamti nin zetnañ kulumti mambenn ma nin tetimndeme set penañ ku mâti mebenn. Ma nin nnangalen tikñañ keyet kandañan meti kwilekiki mbenn ke olojengat ma nnangat sekñnañgat etañ mbenn. Mti nin yuñgunu kejan meti notnne notnañgalen kwitnañ kwitnañgat eyak mti ñenañ ñengat nâmbekambembe mamimtemenn. ⁴Sepem kegok mamkwatmanngut nin pemberaj bembeyelen Kawawañ An Añgalalañ Toñañ egañ am sambeyet gogot mam ke sosok sokbemkawañ beye. ⁵Kewan nin kwileki ñen pemberaj nnak mbenngat dopmañ yek. E ikñañ añgalalañ gogot mndamti yomengatnañ gilik zemndatiye. Kegok mgeen nnangalen yomm zemzuluti mama alakñañ Emetak Teñaj nnangalen mamaen penañaj mme sokbeme nin kwetetepmaj bembeyet nâmti mge. ⁶Âpme Añgalalañj Zisas Kilaisiyet pemberangapmti Kawawañaj nin omba mukulem mimindendeyelen Emetak Teñ ndaye. ⁷Nin Zisasiyet kej taoletnañgapmti Kawawañaj nin ndikme kwetetepmaj mambenup. Keyepmti nin mama kanzizilen gwaenen mot ndemti kwitnañ kwitnañ sambe ndame timti mambanup. Keyet webemti nâpeñ mamanup.

⁸ Neñ zet tipman baen zemkwala ke penañ sukwep penañ keyepmti gej windenjañ bemti am Kawawañgat nâmkiñpem maip ekjen zemkawañ bemindamane ekjenaj am indamukulem mimindemti mimiñet nâme mopme mulup windenjañbeñ mbep. Mulup keboj ke dolakñañ penañ. Keyaj am sambe penañaj maaikindain. ⁹Kok keyepmti zet penañepiñgat zet kañkaj ma zet mmot mtot ma yeñ sokñje ekjengat kwilin kumti yanjin omâtât mâtât ma an ñenañ bembeyelen zet ñenzinziñ ma zii zetgat yañançat zet mmot mtot mti kasa kasa keboj sambe ke bamkumindewep.

Mama sepem keboj keyaq am ḥen ku mukulem mimiyelen ma penaŋepiŋ yek penaŋ. ¹⁰ An ḥenaŋ zikat gaŋgandi yaŋgut indatetinti ḥoktik alakjanen tusum taindame gej aŋkejoo kwep ma zut ḥen ewe mpewaniŋ. Yaŋ ku nāmti ewe tapmme an keboj ke zemkulumpeme delaŋ zewe ma sesewat mka kejan ku mambe māpme mebe. ¹¹ An keboj ke Kawawaŋgalen Zet Zapat Dolakjaŋ Penaq bamkumpeme keyepm gej zemkulumpewanik. Ek an yomtoŋ. Am ekjen keboj ke kilom mamaip. Kejen gakiweweŋaŋgapmti yom mti mimiek mamip.

Zemâtâtât delaq zenzeŋaq

¹² Âpme nej bamgat Atemas mene ma Tikikas mene zempema gâgât mundumdan koti timtapme gej naman set ḥen ke ma ke aiki teŋimagen Nikopolis mka temanen kot naikbanik. Nej map tâgâ kanaŋ keyet mka keyet kejan metabap. Nâyapgapmti gej naikbanik. ¹³ Taitas, gej Apolos ma Sinas egelaŋ mebegalengat kanaŋ beme eget tu meu ma kwitnaŋ kwitnaŋ weyaŋidawanik. Âpme an ḥen Sinas an ke gapmangalen zii zet nāmâtâtât an. ¹⁴ Aminne ekjenaq am nukjanen talip ekjen indamukulem mimindemti mulup keboj mimiyelen yaŋaq nāwep. Kogok mmopme mamaŋinanen penaŋaŋmak sokbewe.

¹⁵ Am pien neŋmak mamaip ekjenaq in sambeyet indamukup. Âpme gej am nāmkijpepeŋin notn notn maip ekjengat diindomane nāmbep nin ekjen kogogak indamukunup. Kawawaŋgalen kej taolet in sambemak wemti weweyet nāmti dunduyap.